

GRIMSTAD KOMMUNE
Postboks 123
4891 GRIMSTAD

Dato: 27.02.2026
Vår ref: 25/36971-3
Deres ref:
Saksbeh.: Silje Kringeland

Delvis innvilget søknad om dispensasjon fra fredning for montering av solceller på gjenbrukslager, Dømmesmoen - gnr./bnr 9/1 Fjæreveien 44 - Grimstad kommune - Agder fylke

Vi viser til søknad datert 24.09.2025, mottatt 05.12.2025 om dispensasjon fra fredning av KulturminnelD 31252 Dømmesmoen, gnr./bnr. 9/1 Fjæreveien 44, Grimstad kommune, Agder fylke. Det søkes om montering av solcellepanel på nylig oppført gjenbrukslager.

Vedtak

Med hjemmel i kulturminneloven §22a gis det dispensasjon til å gjennomføre følgende tiltak:

- Montere solcellepanel på takflate øst (mot parkeringsplass) på gjenbrukslageret som beskrevet i søknad

Med hjemmel i kulturminneloven §22a avslås følgende tiltak;

- Montere solcellepanel på takflate vest (mot Fjæreveien) på gjenbrukslageret

Vilkår

Dispensasjon gis på følgende vilkår:

- Solcellepanel skal monteres som utenpåliggende panel oppå eksisterende tak
- Panelene skal være matte og ha samme farge som takflaten, som beskrevet i søknad.
- Når arbeidet er ferdig skal du sende dokumentasjon til postmottak@agderfk.no som viser hvordan arbeidet har blitt utført og det endelige resultatet.
- Mindre endringer/avvik kan klareres med fylkeskommunen. Større endringer eller avvik fra søknadsbeskrivelsen, krever ny søknad til fylkeskommunen.

Eventuelle brudd på vilkårene vurderes som brudd på kulturminneloven. Dersom ikke vilkårene oppfylles, kan § 16 i denne loven komme til anvendelse.

Tillatelsen er gyldig i 3 år etter at du har mottatt dette vedtaket.

Beskrivelse av omsøkt tiltak

Det søkes om montering av solcellepanel på nyoppført gjenbrukslager. Det ble i 2022 gitt dispensasjon fra fredningen for oppføring av gjenbrukslager som erstatning for tidligere drivhus.

Besøksadresse:
Tordenskjolds gate 25 4612
KRISTIANSAND S

Postadresse:
Postboks 788 Stoa, 4809 Arendal

Telefon:
+47 38 05 00 00

E-post:
postmottak@agderfk.no

Org.nr.:
921 707 134

Nettsted:
www.agderfk.no

Det ble da drøftet mulighet for å montere solcellepanel, men det ble den gang vurdert at det ikke forelå tilstrekkelig grunnlag til å behandle dispensasjon for dette. Det ble signalisert at søknad om solcellepanel skulle sendes inn som eget tiltak.

Det planlagte solcelleanlegget består av moduler av typen Eurener MEPV Terracotta 360-375Wp. Fargen er tilpasset byggets eksisterende tak og samsvarer med taksteinens fargetone. Solcellepanelene vil bli montert som utenpåliggende, men med lav profil og trukket inn fra gavlveggene for å redusere visuell påvirkning og ikke dominere takflaten, men fremstå som en del av bygget. Panelene er antirefleksbehandlet (ARC) som gir svært lav refleksjon og hindrer sjenerende gjenskinn.

Begrunnelse for vedtaket

Etter kulturminneloven § 22a, kan departementet *i særlig tilfelle* gjøre unntak fra vedtak om fredning og fredningsbestemmelser for tiltak som ikke medfører *vesentlige inngrep* i det fredete kulturminnet. Fylkeskommunen er rette myndighet til å vurdere om dispensasjon skal gis, jf. forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven §§ 3 (4).

I denne saken er det lagt vekt på tilrettelegging for solceller og samtidig ivareta opplevelsesverdiene av Dømmesmoen som et nasjonalt viktig kulturmiljø.

Om kulturminnet

Dømmesmoen arboret medregnet det indre parkområdet utgjør en av landets største og mest rikholdige samlinger av trær, busker, stauder, og ettårige vekster og er i nasjonal sammenheng et unikt, helhetlig grøntanlegg knyttet til en vitenskapelig institusjon

Formålet med fredning av Dømmesmoen arboret er å sikre et særlig viktig anlegg for forskning, formidling og rekreasjon og å opprettholde en helhetlig sammenheng mellom arboret, park og institusjonsbygg.

Fylkeskommunens vurdering

Fylkeskommunen vil først rose kommunens arbeid med å sikre god tilpasning av nytt bygg på Dømmesmoen. Det nyoppførte gjenbrukslageret oppfattes å gli fint inn i det fredete kulturmiljøet, og har gitt en positiv virkning til opplevelsesverdien av anlegget, spesielt sett fra Fjæreveien.

Solcellepanelene vil bidra til å produsere strøm til kommunens bygg på Dømmesmoen, og således redusere kommunens utgifter tilknyttet strømforbruk. Vi vurderer at det foreligger et særlig tilfelle.

Fylkeskommunen vurderer at opplevelsesverdien av Dømmesmoen sett fra Fjæreveien er gitt et løft etter oppføring av gjenbrukslageret, og har bidratt til å skape en helhet i anlegget. Denne helheten er viktig å ivareta.

Den utvalgte paneltypen slik den er beskrevet, oppfattes som forholdsvis godt tilpasset bygget og omgivelsene. Solcellepanel kan imidlertid oppfattes som et fremmedelement i det freda kulturmiljøet og fylkeskommunen frykter at for store takflater med solcellepanel kan bidra til å redusere den helhetlige opplevelsen av anlegget.

Etablering av solcellepanel på takflaten som vender inn mot parkeringsplassen mot øst, oppfattes å ha lavest innvirkning på det freda kulturmiljøet. Det vil være synlig fra parkeringsplass, men forholdsvis lite synlig fra selve parkanlegget da det vil bli skjult bak potetkjeller, trær og vegetasjon. Det vil heller ikke være synlig mot Fjæreveien. Vi vurderer at montering av solcellepanel på takflate mot øst *ikke* medfører et vesentlig inngrep og kan aksepteres.

Fylkeskommunen vurderer at den helhetlige opplevelsesverdien av Dømmesmoen slik det

fremstår langs Fjæreveien i dag er viktig å ivareta i det videre. Etablering av solcellepanel på takflate mot vest vil bli svært synlig fra veien og kan skape et brudd i den helheten som man opplever i dag. Fylkeskommunen vurderer at montering av solcellepanel på takflaten som vender ut mot veien vil kunne få for stor negativ virkning på det freda kulturmiljøet og således kunne komme i konflikt med fredningens formål. Vi vurderer derfor at etablering av solcellepanel på takflate mot vest medfører et vesentlig inngrep og må avslås.

Etter en samlet vurdering innvilger fylkeskommunen deler av søknad om dispensasjon for montering av solcellepanel på takflate mot øst. Fylkeskommunen avslår deler av søknad for montering av solcellepanel på takflate mot vest.

Forholdet til annet lovverk

Hvis tiltaket krever tillatelse etter annet lovverk, må søker sørge for dette, før tiltaket kan gjennomføres. Dette kan for eksempel være aktuelt for tiltak som er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven § 20-1.

Du kan klage på vedtaket

Du har rett til å klage på vedtaket. Fristen for å klage er 3 uker fra du har mottatt dette brevet. jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen stiles til Riksantikvaren som er klageinstans, men sendes til oss, gjerne på e-post til postmottak@agderfk.no. Hvis vi ikke tar klagen til følge, sender vi den til Riksantikvaren. De avgjør saken med endelig virkning.

Har du spørsmål?

Har du spørsmål kan du kontakte saksbehandler Silje Kringeland, telefon 415 51 875, e-post silje.kringeland@agderfk.no.

Med hilsen

Hege Kristin Martinsen
Avdelingsleder
Avdeling for kulturarv

Silje Kringeland
Rådgiver
Avdeling for kulturarv

Brevet er godkjent elektronisk.

Kopi til: RIKSANTIKVAREN